

Motion till riksdagen 2021/22:4148

av **Martina Johansson m.fl. (C)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår de delar av regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken (regeringens förslag 1) som rör ändringar i sjukförsäkringen för ökad trygghet och flexibilitet, förutom vad gäller undantag från bedömningen mot normalt förekommande arbete vid uppskjuten vård eller rehabilitering, och som beskrivs i kapitel 3.11 i regeringens proposition.

Motivering

Det svenska sjukförsäkringssystemet är omfattande och kan av vissa uppfattas som komplext och svåröverskådligt. Många människor vittnar om hur man har blivit runtskickad mellan olika system och instanser och att man upplever att ingen ser en. Kvinnor är sjukskrivna i högre grad än män. Enligt Försäkringskassan uppgick antalet pågående sjukfall i maj 2021 till 59 537 för män och 111 787 för kvinnor. Det är en skillnad med 88 procent.

Centerpartiet vill se ett sjukförsäkringssystem som bygger på tidiga insatser, med ett tydligt fokus på rehabilitering och att ge stöd för en snar återgång i arbete. Centerpartiet föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen att Försäkringskassan bör ges ett förstärkt uppdrag att utveckla arbetet med tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig sjukskrivning.

Ett allvarligt problem för sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen är att den tenderar att komma igång väldigt sent. De avstämningsmöten som Försäkringskassan i sitt samordningsuppdrag ska ha med den sjukskrivnes arbetsgivare dröjer i snitt nästan 400 dagar efter första sjukskrivningsdagen. Därefter dröjer det ännu en tid innan åtgärder kan påbörjas. Från partier, både till höger och till vänster, hörs alltmer hög-

ljudda krav på en allmän uppluckring av rehabiliteringskedjan. Centerpartiet är starkt kritiskt till dessa krav som med stor sannolikhet skulle leda till en återgång till den situation som rådde i början av 2000-talet, då sjukskrivningarna ökade lavinartat. Sjukförsäkringen ska, i den mån det är möjligt och rimligt, stödja människor att återfå sin arbetsförmåga, och därför är tidsgränserna mycket viktiga.

Människor som lever med en funktionsnedsättning och har sjukersättning måste få bättre förutsättningar att bli en del av samhället, nå sin fulla potential och få bidra på sina egna villkor. I de fall som en persons situation förändras menar Centerpartiet att det måste vara möjligt att våga testa att arbeta eller studera utan att förlora sin ersättning. Personer som uppbär sjukpenning på deltid har möjlighet att studera på deltid. Centerpartiet anser att det bör gälla även dem som har sjuk- eller aktivitetsersättning. Vi anser även att möjligheterna att vidareutbilda sig som ett alternativ till traditionell, daglig verksamhet bör utredas.

Förslag till anslagsfördelning

Tabell 1 Centerpartiets förslag till anslag för 2022 för utgiftsområde 10 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag, tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	41 005 070	-1 283 800
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	41 706 400	-574 400
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 351 000	±0
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	2 252 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 649	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 491 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	282 000	±0
2:1 Försäkringskassan	9 524 366	-157 361
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	72 272	-94
Summa	97 721 457	-2 015 655

Tabell 2 Centerpartiets förslag till anslag för 2022 till 2024 för utgiftsområde 10 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag, miljoner kronor

	Avvikelse från regeringen		
	2022	2023	2024
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning			
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-1 284	-649	-649
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-574	-1 398	-1 398
2:1 Försäkringskassan	-157	-154	-152
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	-0	-0	-0
Summa	-2 016	-2 201	-2 199

Centerpartiets överväganden

Anslag 1:1 föreslås minska med 120 miljoner kronor år 2022, till följd av att Centerpartiet avvisar de föreslagna förändringarna av regelverket vid dag 365. Av samma

anledning beräknas anslaget minska med 200 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget beräknas minska med 1 200 miljoner kronor år 2022, till följd av att en bortre tidsgräns i sjukförsäkringen föreslås återinföras. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 1 200 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås därutöver minska med 132 miljoner kronor till följd av att Centerpartiet avvisar de föreslagna förändringarna kring behovsanställda. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 132 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås öka med 238,2 miljoner kronor år 2022 till följd av att förslaget om särskilda regler i sjukersättningen för personer över 60 år avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 953,1 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås minska med 70 miljoner kronor år 2022 till följd av att de föreslagna förändringarna av reglerna kring sjukpenning för personer som är över 62 år avvisas.

Anslag 1:2 föreslås minska med 274,4 miljoner kronor till följd av att de föreslagna regelförändringarna rörande personer över 60 år avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 1 097,6 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås minska med 300 miljoner kronor år 2022 till följd av att de undantag rörande bosättningstid inom sjuk- och aktivitetsersättningen för personer som fått uppehållstillstånd som flyktingar föreslås avskaffas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 300 miljoner kronor per år 2023–2024.

Anslag 2:1 föreslås minska med 293 miljoner kronor år 2022 till följd av att förslaget om att införa en familjevecka avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 293 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås öka med 12 miljoner kronor per år till följd av att förslaget om att begränsa etableringsjobben avvisas. Centerpartiet vill i stället se utbyggda etableringsjobb. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 12 miljoner kronor år 2023 och med 14 miljoner kronor år 2024. Anslaget föreslås minska med 17 miljoner kronor år 2022 till följd av att förslaget rörande behovsanställda avvisas. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 17 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås minska med 45 miljoner kronor år 2022 till följd av att förslaget om en förstärkning av Försäkringskassan avvisas. Då Centerpartiet inte står bakom en majoritet av de föreslagna förändringarna i sak finns det heller inget behov av en allmän förstärkning av ansvarig myndighet. Av samma skäl beräknas anslaget minska med 9 miljoner kronor per år 2023–2024. Anslaget föreslås öka med 200 miljoner kronor år 2022 till följd av förslaget att uppdra åt myndigheten att förstärka arbetet med tidiga och förebyggande insatser för att motverka långvarig sjukskrivning. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 200 miljoner kronor per år 2023–2024.

Därutöver föreslår Centerpartiet en sänkning av pris- och löneomräkningen, vilket påverkar de anslag som räknas upp med denna.

Martina Johansson (C)

Jonny Cato (C)

Catarina Deremar (C)